

JAKOB J. KENDA NA 3500 KILOMETRIH AMERIŠKIH HRIBOV

Zatreskaš se v vsako veverico na poti

Da vsaka pot nekam pelje, ve že od malega in tega ni nikoli zamešal z oguljeno daoistično frazo, da je pot že tudi cilj. Nikoli ne bi šel na pot, pravi Jakob J. Kenda, za katero bi vnaprej vedel, da je ne bo mogel prehoditi. Leto po tem, ko je prišel z ameriške Apalaške poti, je prispel tudi do zadnje strani svoje knjige. Ta govori o njegovih 3500 kilometrih horizontale in 142 kilometrih vertikale, ki običajno vzameta pol leta; on ju je zmogel v štirih mesecih – poldrugi mesec je na terenu »študiral« predmet svojega prevajalskega poklica, Američane.

Brane Maselj

»P rehoditi, kolikor je recimo iz Slovenije do Nordkappa, in pri tem napraviti toliko skupnega vzpona, kot bi se šestnajstkrat z nivoja morja povzpел na vrh Everesta, to bo zadoščalo,« se je navdušil avtor, potem ko je o tej ameriški transverzali, ki prečka štirinajst zveznih držav, prebral vse, kar mu je bilo dosegljivo. Dvajset let je, kulturnik in prevajalec, med sedenjem za knjigami sanjari o tem, da bi lahko vsaj enkrat v življenju do sitega udeležil svoje človeško bistvo, to je, da gre in hodi.

Fiziološki procesi

Človek je bil narejen za dolge pohode, stotisoče let je zasledoval plen, dokler ga ni izčrpal, je prepričan 45-letnik, ki si je noge že od malega utrjeval po gorenjskih hribih in skalovju. A šestkrat krajšo Slovensko transverzalo, ki jo kakšni navdušeni pohodniki prehodijo v enem mesecu, je uplenil že večkrat, poleg tega si je želel videti kaj bolj živega. »V visokih Alpah je sicer lepo, a še zdaleč ne tako živo kot v kakšnem apalaškem deževnem gozdu, kjer celo na 2000 metrih nadmorske višine pod zelenim gozdnim pokrovom vlage in toplote živahno brbota življenje. Glede vertikale sta zahtevni tako slovenska

kot apalaška pot, seveda, vsaka na svoj način. Transverzala je v povprečju res dvakrat bolj strma, Apalaška pa zaradi dolžine nabere trikrat več višincev.«

Ker je doktor literarnih ved tudi večš prevajalec, ki si ga je za prevod sedmega Harryja Potterja zaželela kar avtorica J. K. Rowling, je bilo več kot na dlan, da lahko tako dolgotrajno prijetno združi s koristnim le v Ameriki, ne pa v kakšni Franciji. Prej še ni bival v ZDA tako dolgo, zato si jih je želel podrobneje spoznati tako kot Američane, in kje bi lahko bil bolj z njimi kot na dolgih pohodih, kjer je sočloveku, kakor je pričakoval, zares mogoče zlesti pod kožo. A ljubezen do hoje mu je dala še več; spoznal je, da ga »pohodniška ljubezen zliva s to deželo in njenimi ljudmi, potjo, ki je tako lep odsvit te dežele in njenih ljudi«.

Hodec je prav na tej poti spoznal, da je ljubezen tista sila, ki sproži zlivanje

Ameriška oprema je že v svoji zasnovi pri enakih cenah kot na stari celini lahko kar za polovico lažja.

Z Ameriko pod nogami

sveta. »Včasih sem res zelo ... počasen. Šele na odseku do Salisburyja, po skoraj 2500 prehojenih kilometrih, se mi je končno posvetilo, da gre za zaljubljenost. Kot mi ne bi Marnie že na jugu povedala, da je značilno za takšno pot, da se zatreskaš v vsako veverico, ki priskaklja mimo!«

Samospoznanje je, pravi Kenda, res ena močnejših vab Apalaške poti. Zaradi njenega slovesa, da ljudem razkriva, kdo in kaj so, se nanjo zgrinja vsako leto na tisoče pohodnikov vseh starosti, a podobne nuje po tem, da se najdejo. Za kaj takšnega je namreč potrebna dolga, res dolga pot. Prvi njeni učinki se, vsaj v Apalačih, pokažejo po kakšnih tisoč prehojenih kilometrih. Proces je v resnici bolj fiziološki kot duhoven; gre za to, da telo po dolgotrajni hoji izloči dovolj endorfinov, ki so naravni blažilci bolečine, po učinku podobni morfiju, in drugih podobno delujočih hormonov. A tudi duša dobi na samotnih potkah, ki se vijejo v globinah gozdov nenehno navzgor in navzdol, svoj odmerek evforije.

»Zdaj so vsepovsod okoli tebe samo drevesa, ki se prijazno sklanjajo nadte,

Samospoznanje je ena močnejših vab Apalaške poti.

ne vidiš več drugega razen debel, postaneš majhen otrok, prijetno izgubljen med slokimi nogami odraslih. Zdaj ni več važno, kje je katera smer neba, kajti ta širna neskončnost gozda je hkrati vsa v eni točki, po kateri te usmerja tok teh velikanskih bilk, in ta širna neskončnost gozda je obenem nič, črpajoč svoje sokove iz samega srca sveta, v katerem se ognjene sanje spominjajo nekega davnega sonca.«

Za takšne ekskurze vase, za tako imenovano pohodniško nirvano, ki sreča vztrajne pohodnike tudi na drugih poteh, mora hoditi človek sam. To je Kenda odkril šele v drugi polovici poti, v začetku pa ni bilo tako; na Apalaški poti je vse polno iskalcev smisla, pogosto so to mladi, ki so pravkar končali fakulteto, ali pa ljudje, ki so se hoteli

Neskončno zelenilo gozda

LAŽJI ČEVLJI, TEŽJI NAHRBTNIK

Če pohodnik na Apalaški poti povprečno uniči štiri do pet parov čevljev, je Kenda – v gorenjski maniri, da ne bo za čevlje zapravljaj, raje si kupi bolj trpežne – shodil dva že doma dobro uhojena para. Nogavic je porabil deset parov. Osnovna teža opreme, to je brez hrane vode in tistega, kar ima človek na sebi, je bila okrog deset kilogramov. A pred najdaljšim, in najbolj odljudnim, odsekom je njegov nahrbtnik zaradi dodatne opreme ter obilice hrane in osnovne zaloge vode tehtal več kot dvakrat toliko. S takšno težo na sebi pa celotne poti ne bi mogel prehoditi.

Apalaška zavetišča, ki jih vzdržuje država kot upraviteljica poti, niso planinske postojanke, kakršne poznamo po Evropi, zato mora popotnik vse, kar potrebuje, prenašati na svojem hrbtu. Potrebuje pa seveda veliko: spalno vrečo, šotor in drugo nujno opremo za kampiranje, rezervno garderobo in čevlje ter tudi vso hrano. V divjini pač ni trgovin, zaloge je mogoče obnavljati le, ko zaviješ s poti v bližnja mesteca. Tisti popotniki, ki želijo apalaško pot prehoditi v eni sami sezoni, to je od pomladi do jeseni, ne skrenejo radi s poti zaradi malenkosti. Ko so enkrat na visokih vrtljajih hoje, si mesta, kjer se oprhajo, obnovijo zaloge hrane in zdravil in prepijo v posteljah, privoščijo približno enkrat na teden.

Ta načrtno ohranjana divjinskost, v skladu z ameriško tradicijo transcendentalistov, ki so poti do Boga in sebe iskali v prvobitnosti narave, je ena bistvenih posebnosti Apalaške poti. Tudi na to, da na granitnem pogorju večina vode ostane na površju, je treba biti pripravljen. Vso vodo za pitje in kuhanje je treba prefiltrirati, zato so vodni filtri nepogrešljiv del opreme.

Slog transcendentalistov

Ker je treba poleg osnovne opreme računati tudi na približno kilogram hrane na dan, se teža nahrbtnika lahko hitro povzpne čez 20 kilogramov. S takšnim bremenom na hrbtu pa poti ni mogoče prehoditi, je vedel naš pohodnik, zato je že doma natanko preračunal vsak korak, kar se mu je tudi obrestovalo. Skoraj bolj kot na prehojeno pot je zato ponosen, pravi, da se je nanjo tako dobro pripravil.

»Transcendentalisti s svojim tipom pohodništva so pravzaprav tisto, zaradi česar je tam vse drugače kot v Evropi, z opremo vred! Po več tednih me je tudi prepričala teorija, da lažje nosim težje breme na hrbtu, če imam manj teže na stopalih. Sodobne znanstvene študije namreč pravijo, da privarčevan

14

zveznih držav ZDA je vključenih v Apalaško pot

3500

kilometrov je dolga

kilogram teže na stopalih odtehta kar od pet do osem kilogramov na hrbtu. Ameriška oprema je že v svoji zasnovi pri enakih cenah kot na stari celini lahko kar za polovico lažja. »Zato, in pa, ker je že iz izkušenj vedel, da je »vodo-odporna« obutev neprimerna za dolge poti, saj nazadnje vedno premoči in se potem ne posuši več, se je odločil za lahke in nizke pohodniške čevlje, nad kakršnimi bi se pri nas pokrižal vsak gornik.

Toda Apalaši niso Alpe in strategija se mu je obnesla. Poti se ni lotil kot večina, tako imenovani north boulderji, ki štartajo na skrajnem jugu nad Atlanto in končajo na skrajnem severu. Začel je mesec dni za njimi in glavni no je do sredine poti že ujel, nato pa se je odpeljal do najbolj severne točke in se odpravil nazaj do sredine proti jugu. Flip-floper, kot rečejo takšnim, je vmes spoznal marsikaj novega o Američanih, kar mu bo koristilo pri njegovem prevajalskem delu, ter se izuril v tipkanju na pametni telefon. Ta je bil namreč njegov edini pisalni pripomoček, prenosnik bi bil pretežak, s katerim je ob tabornem ognju ob večerih spravljal skupaj vtise s poti, ki jih je potem doma uredil in zložil v obliko knjige. Njegov pisateljski prvenec (dosegljiv tudi prek spleta www.apalaska.si), kakor pravi, namenjen vsem in nikomur posebej, izide te dni.

Medvedov je toliko, da jih človek zagotovo sreča.

»sestaviti« po kakšni slabi življenjski preizkušnji.

Medvedi in »substance«

Veliko zanimivih in nenavadnih ljudi je srečal, bržkone se je enak zdel on njim, in z marsikom je skupaj prehodil del poti in z njim prenočeval po zavetiščih. Zaradi, kot reče temu avtor, terapevtske tradicije Apalaške poti so pohodniki med seboj strpni, saj »če se prideš v te gozdove postavljat na noge, ti ni kaj dosti do tega, da bi v drugih iskal antagone«.

Zavetišča, ki so ob poti posejana na približno 15 kilometrov, ponekod pa tudi redkeje, so pravzaprav le streha nad glavo in podest pod nogami, dvignjen od tal ter s treh strani zaprt, odprt le s čelne strani. V zavetiščih se, vsaj blizu začetka poti, ko je večina pohodnikov še pri močeh, rade razvijejo prave žurke, saj mladi Američani v želji po ekspresnejšem samospoznavanju prinašajo s seboj različne spiritualne substance, od že tako močne domače marihuane do še močnejših sintetičnih drog, da alkohola niti ne omenja, pravi Kenda. Eno pomembnejših pohodniških navodil, ki velja specifično za Apalaško pot, je zato: »Ne uživaj ničesar, česar dobro ne poznaš!«

Med objektivnimi nevarnostmi, ki se jim na tej poti skoraj zagotovo ni mogoče izogniti, so sicer na prvem mestu medvedi. Jakob J. Kenda se je z njimi – od blizu – srečal šestkrat; tako rekoč iz oči v oči. »Ne, to ne,« popravi frazo, ne smeš ga gledati v oči. »Ne gledaš ga, a lahko vidiš, da on tebe gleda in tuhta, kaj naj stori. V tem trenutku ne smeš reagirati panično, ampak mirno čakati. Če bo tudi on pobesil pogled in se s telesom nekoliko obrnil v stran, pomeni, da gresta lahko vsak na svojo stran, če pa bo navalil nate, moraš enako storiti

tudi ti. Ti medvedi so namreč drugačni od naših, so bistrejši, a tudi bolj strahopetni, če lahko temu tako rečem. In kar štirikrat bolj na gosto so posejani kot pri nas, tako da jih človek zagotovo sreča.«

Druga večja nevarnost, ki preti v teh vlažnih gozdovih, če muh, ki te ponekod ožirajo do živega, ne omenja, so klopotače. Tudi z njimi in drugimi kačami se je srečeval in se pri tem naučil, kako jih s pohodniškimi palicami pregnati z ozke potke. Na srečo, pravi, se mu ni bilo treba veliko ubadati s pohodnikovo največjo nevarnostjo, to pa so žulji. Če ga ne spravijo s poti droge in divje živali, ga bodo žulji prav gotovo. A imel je dobre nogavice, mešanico volne in sintetike, in dva para že doma dobro uhojenih čevljev.

Poti so pogosto vodene.

Zavetišče po apalaško FOTOGRAFIJE
JAKOB J. KENDA

